

**Πρόταση Κανονισμού για το Κοινοτικό Δίπλωμα
Ευρεσιτεχνίας**

Τι ισχύει σήμερα

Ήδη από τη δεκαετία του 1960 δημιουργήθηκε η αρχική ιδέα για την δημιουργία ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας διασφαλίζοντας την εγκυρότητα της εφεύρεσης. Μέχρι στιγμής η προστασία των εφευρέσεων γίνεται με δύο τρόπους. Με τα Εθνικά Συστήματα Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

Το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα ήταν η βάση πάνω στην οποία πάτησε η Σύμβαση του Μονάχου το 1973 με την οποία χορηγείτε το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας μέσω του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Μετά τα διπλώματα αυτά ακολουθούν τα εθνικά τα οποία υπόκειται στις εκάστοτε εθνικές διατάξεις.

Σήμερα στην Ελλάδα γίνεται πράξη η απόκτηση διπλώματος Ευρεσιτεχνίας μέσω του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) από το 1987. Είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, οικονομικά ανεξάρτητο και διοικητικά αυτοτελές. Εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και χρηματοδοτείται κατά 70 % από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 30% από το Ελληνικό Δημόσιο. Για παράδειγμα το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης θέλοντας να δώσει μεγαλύτερη αξία στα ερευνητικά και τεχνολογικά του αποτελέσματα, όταν αυτά γίνονται προϊόντα και υπηρεσίες, τότε χορηγεί διπλώματα εκμετάλλευσής προς τρίτους (π.χ. Ελληνικός αυτόματος εκφωνητής κειμένου, φόρμουλα διατροφής για παραγωγή ζώων) και απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας (π.χ. μηχανή εσωτερικής καύσης, φόρμουλα συντήρησης γεωργικών ειδών διατροφής).

Ωστόσο από αυτό τον τρόπο λειτουργίας δημιουργούνται προβλήματα, που συνοψίζονται σε τρία βασικά. Με το ισχύον Ευρωπαϊκό σύστημα το **κόστος** είναι πολύ μεγάλο. Περίπου 100.000 ευρώ, όταν το αντίστοιχο ποσό στην Αμερική ανέρχεται περίπου στα 18.000 ευρώ. Όταν θα εφαρμοστεί το Κοινοτικό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας θα μειωθεί το κόστος στα 80.000 ευρώ. Επίσης ο **χρόνος** για την έκδοση ενός διπλώματος είναι μεγάλος αφού χρειάζεται περίπου 35 με 40 μήνες όταν στην Αμερική χρειάζονται 25 μήνες. Τέλος δεν υπάρχει **εναρμόνιση** των διαφόρων καθεστώτων ευρεσιτεχνίας ανά των κόσμο και αυτό

μπορεί να γίνει μόνο αν πραγματοποιηθεί η πρόταση για το Κοινοτικό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας.

Ανάλυση Πρότασης

Δημιουργείται λοιπόν η ανάγκη για την δημιουργία ενός κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας που **στόχο** θα έχει δώσει στους εφευρέτες τη δυνατότητα να αποκτήσουν ένα δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας το οποίο θα είναι νομικά κατοχυρωμένο από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η πρόταση αυτή είναι αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων που έγιναν στο πλαίσιο της Πράσινης Βίβλου (24 Ιουνίου 1997).

Η πρόταση του κανονισμού του Συμβουλίου για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας υποβλήθηκε στην επιτροπή τη 1^η Αυγούστου του 2000.

Η νέα αυτή πρόταση ενώνει το σύστημα κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και της Σύμβασης του Μονάχου.

Τα κύρια πλεονεκτήματα της πρότασης αυτής θα είναι να μειωθεί το κόστος (προσιτή τιμή για την μετάφραση και κατάθεση), να απλοποιηθεί η προστασία λόγω της ενιαίας διαδικασίας και να έχουμε τη θέσπιση ενιαίου και κεντρικού συστήματος ρύθμισης των διαφορών.

Το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα εκδίδεται από το Ευρωπαϊκό γραφείο Ευρεσιτεχνίας και θα έχει ενιαίο και αυτόνομο χαρακτήρα δηλαδή θα έχει τα ίδια αποτελέσματα σε όλη την κοινοτική επικράτεια. Μπορεί να **χορηγηθεί**, να **μεταβιβαστεί** αλλά και να **ακυρωθεί**.

Οι όροι χορήγησης του διπλώματος καθορίζονται από την σύμβαση του Μονάχου. Το δικαίωμα επί του διπλώματος ανήκει στον εφευρέτη ή νόμιμο διάδοχό του. Επίσης εάν ο εφευρέτης είναι υπάλληλος, το δικαίωμα καθορίζεται από το εκάστοτε δίκαιο του κράτους που ασκείται η δραστηριότητα. Ο ενδιαφερόμενος καταθέτει την αίτηση στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας σε μια από τις 3 γλώσσες (αγγλικά, γερμανικά ή γαλλικά) το οποίο εν συνέχεια τις εξετάζει και τις δημοσιεύει στην ίδια γλώσσα που κατατέθηκε και με μετάφραση ανάλογα με τις αξιώσεις του αιτούντα (ιταλικά και ισπανικά). Η χορήγηση έχει ως αποτέλεσμα να παρέχει στο δικαιούχο το δικαίωμα για την άμεση εκμετάλλευση (κατασκευή, προσφορά, εμπορία, εισαγωγή) αλλά και την έμμεση εκμετάλλευση (παράδοση). Επίσης για να ισχύει το δίπλωμα κάθε χρόνο πρέπει να καταβάλλονται τέλη στην υπηρεσία.

Ένα άλλο σημαντικό κεφάλαιο του διπλώματος αυτού είναι οι άδειες εκμετάλλευσης. Το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να αποτελέσει εν όλο ή εν μέρει αντικείμενο αδειών εκμετάλλευσης για ένα μέρος ή ενός μέρους της κοινότητας. Ο δικαιούχος έχει το δικαίωμα να επιτρέψει σε κάποιον που ενδιαφέρεται να χρησιμοποιήσει την εφεύρεσή του έναντι αποζημιώσεως, την οποία καθορίζει η επιτροπή. Στη συνέχεια η άδεια αυτή μπορεί να ακυρωθεί αν το επιθυμεί. Οι άδειες αυτές έχουν το πλεονέκτημα ότι μειώνουν τα ετήσια τέλη που καταβάλλονται για να

ανανεωθεί το δίπλωμα. Επίσης σε περιπτώσεις όπου το δίπλωμα δεν εκμεταλλεύεται καθόλου ή ανεπαρκώς, σε περίπτωση εξαρτημένων διπλωμάτων, καθώς και σε περιπτώσεις περιόδου κρίσεων, έκτακτης ανάγκης ακόμα και σε περιπτώσεις όπου πρέπει να σταματήσουν ενέργειες που αντιβαίνουν στον ανταγωνισμό μετά από δικαστική ή διοικητική απόφαση, τότε υπάρχει η δυνατότητα να χορηγείται από την επιτροπή υποχρεωτική άδεια για τη χρήση της εφεύρεσης.

Το χρονικό διάστημα για το οποίο ισχύει το δίπλωμα είναι 20 χρόνια μετά από αυτό παύει να ισχύει. Επίσης ο κάτοχος του διπλώματος μπορεί να παραιτηθεί αν το επιθυμεί από τα δικαιώματα του σε όλο το σύνολο του διπλώματος. Ακόμη ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να ακυρωθεί αν δεν είναι επιδεκτικό διπλώματος (σύμφωνα με τα άρθρα 52 και 57 της σύμβασης του Μονάχου), αν δεν περιγράφει επαρκώς και πλήρως την εφεύρεση ώστε να μπορεί να εφαρμοσθεί, αν το αντικείμενο της ευρεσιτεχνίας εκτείνεται και πέρα από το περιεχόμενο της αίτησης που κατέθεσε ο ενδιαφερόμενος καθώς και αν δεν καταβληθούν τα ετήσια τέλη.

Επίσης ένας άλλος τρόπος που μπορεί να ακυρωθεί ένα δίπλωμα είναι μέσω αγωγής. Τις αγωγές τις εκδικάζει ένα κεντρικό κοινοτικό δικαστήριο (τμήμα πρωτοβάθμιας εκδίκασης και τμήμα προσφυγών) που θα προσπαθεί να διασφαλίσει τον ενιαίο χαρακτήρα του δικαίου και τη συνοχή του νόμου. Το δικαστήριο αυτό θα έχει εκτελεστική δύναμη και θα εκδικάζει υποθέσεις που αφορούν διαφορές ιδιωτών, διαφορές που προσβάλλουν το κύρος του κοινοτικού διπλώματος και θα έχει την δυνατότητα να εκδίδει αποφάσεις που να επιβάλλει κυρώσεις και την καταβολή αποζημιώσεων. Η αγωγή γίνεται από τον δικαιούχο του διπλώματος ή από κάτοχο άδειας εκμετάλλευσής του βασιζόμενη σε εικαζόμενη προσβολή των δικαιωμάτων του.

Από την άλλη μια επιτροπή θα είναι υπεύθυνη έτσι ώστε να μην διακυβεύονται τα δικαιώματα της κοινότητας. Σε περίπτωση που εντοπίζει κάτι τέτοιο θα μπορεί να προσφύγει και αυτή στο δικαστήριο.

Τέλος κυρώσεις που μπορεί να επιβάλει το κοινοτικό δικαστήριο είναι όπως απαγόρευση στον εναγόμενο να συνεχίσει τις πράξεις προσβολής, κατάσχεση παράνομων προϊόντων, κατάσχεση αγαθών, υλικών που επιτρέπουν την εκμετάλλευση της εφεύρεσης και διάφορες άλλες αποφάσεις ανάλογα με τις περιστάσεις. Επίσης σε θέματα που δεν είναι υπεύθυνο το κοινοτικό δικαστήριο επεμβαίνουν τα εθνικά δικαστήρια για αγωγές σχετικά με το δικαίωμα επί του διπλώματος μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου καθώς και για την αναγκαστική εκτέλεση κοινοτικού διπλώματος.

Προβλήματα για την εφαρμογή της Πρότασης σήμερα

Στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, στο Ευρωπαϊκό συμβούλιο στη Λισσαβόνα, οι αρχηγοί κρατών επισήμαναν την τεράστια σημασία της άμεσης εφαρμογής του Κοινοτικού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας.

Στις 10 Απριλίου του 2002 εγκρίθηκε η πρόταση αυτή με κάποιες τροπολογίες γύρω από τις μεταφράσεις, το ρόλο των εθνικών γραφείων ευρεσιτεχνιών έναντι του Ευρωπαϊκού και το δικαστικό σύστημα.

Στις 3 Μαρτίου του 2003 αποφασίστηκε κοινή πολιτική προσέγγιση. Τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου διπλώματος ευρεσιτεχνίας από το 2010 και μετά. Μέχρι τότε θα εκδικάζονται όλοι υποθέσεις από τα εθνικά δικαστήρια. Επίσης δρομολογήθηκε το γλωσσικό καθεστώς με 3 επίσημες γλώσσες αγγλικά – γερμανικά – γαλλικά και τις μεταφράσεις στα ιταλικά και ισπανικά.

Ωστόσο πρέπει να υπάρξει προσοχή επισημαίνει ο κύριος Νίκος Βακάλης ευρωβουλευτής, μήπως το Κοινοτικό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας καθοδηγηθεί και κυριαρχηθεί από το αμερικάνικο δίκαιο για την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων.

Συνοψίζοντας

Πρόταση Κανονισμού για το Κοινοτικό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας		
Υποχρεώσεις	Δικαιώματα	Πλεονεκτήματα
<ul style="list-style-type: none"> • Χρονικός περιορισμός (20 έτη) • Πληρωμή ετήσιων τελών • Διοικητικές διαδικασίες	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανήκει στον εφευρέτη ή νόμιμο διάδοχό του • Άμεση – έμμεση εκμετάλλευση (Άδειες εκμετάλλευσης) • Απαγόρευση εκμετάλλευσης ή εισαγωγής του προϊόντος ή της μεθόδου ή της χρήσης σε κάθε τρίτο	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση κόστους • Απλοποίηση προστασίας • Ενιαίο και αυτόνομο χαρακτήρα • Εγκυρότητα της εφεύρεσης • Ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς • Ενθάρρυνση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και του ανταγωνισμού.

Ανάλυσης της Πρότασης του Κοινοτικού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας
όπως κοινοποιήθηκε στο διαδίκτυο και εμπεριέχεται στο link:

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=el&type doc=COMfinal&an doc=2000&nu doc=412

Πηγές:

<http://europa.eu.int/scadplus/leg/el/lvb/l26056.htm#top>

<http://www.apodimos.com/arthra/05/Apr/EUROPEAN%20PARLIAMENT/index.htm>

<http://www.rc.auth.gr/rc/tecnologia.asp> Προεδρία 2003

Προσωπικές σημειώσεις από διάλεξη του Ο.Β.Ι. (27 Μαΐου 2004) για την “Προστασία των εφευρέσεων & βιομηχανικών Σχεδίων – Τεχνολογική πληροφόρηση από τίτλους Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας”

Πίνακας Ελληνικής Προεδρίας 2003